

007: 25 ANYS D'AVENTURA

El meu nom és Bond... James Bond

James Bond, l'agent amb llicència per a matar, acaba de complir 25 anys en el món del cinema. Sean Connery i Roger Moore n'han estat els intèrprets. Ara, amb l'actor Timothy Dalton, comença un nou camí per a l'espia més popular del segle XX.

Carles Gàmez

James Bond, un dels mites més populars de la pantalla, acaba de complir els seus primers 25 anys cinematogràfics. Literàriament, aquest es-

pia britànic amb llicència per a matar naixia en 1953 de la mà d'Ian Fleming (1908-1964) amb la novel·la *Casino Royale*, que ràpidament es convertia en *best-seller* i a la qual seguirien una sèrie de títols que veurien en el futur la versió cinematogràfica: *Live and Let*

Die (1954), *Moonraker* (1955), *Diamonds Are Forever* (1956), *From Russia with Love* (1957), *Dr. No* (1958), *Goldfinger* (1959), *Thunderball* (1961), *On Her Majesty's Secret Service* (1963), *You Only Live Twice* (1964).

A la mort del novel·lista, els hereus buscaren la continuació de les aventures del personatge a través, primerament, de Kingsley Amis —amb el pseudònim de Robert Markham— i, més tard, de John Gardner —novel·lista i col·laborador del *New York Post*—, ja en els anys vuitanta. Cal assenyalar que l'agent britànic tindria també la seua versió còmic en les pàgines del *London Daily Express*.

Arriba Doctor No

El 1962, Harry Saltzman i Albert Broccoli, que havien adquirit els drets cinematogràfics de les novel·les d'Ian

Fleming, produïen el primer film de la sèrie, *Dr. No*, estrenat entre nosaltres amb el títol *Agente 007 contra Dr. No*, un petit film d'espionatge amb atmosfera de cinema negre. L'obra tindria ressonància mundial i contribuiria a l'inici de l'èpica bondiana, marcant l'esquema general de la sèrie, però, sobretot, suposaria el llançament estel·lar dels seus protagonistes: Sean Connery, com a agent 007, i Ursula Andress, una *starlette* de nacionalitat suïssa, fincada a Hollywood, que esdevindria un dels *sex-symbols* de la dècada.

El xoc sexual entre tots dos constituïa una de les bases explosives de la pel·lícula. A partir d'ara, l'opositor femení —ja fos en el paper de bona o de malvada— esdevenia una de les peces clàssiques de tots els films. La imatge de l'agent rodejat d'una plaga de senyoretetes estil *Play-boy-Club Mediterraneé* passaria a ser de clixé habitual, mar-

007: agenda personal

El número 007 significa llicència per a matar. Fuma una barreja de tabac turc i grec, i la seua beguda preferida és el vodka amb martini. Utilitza una Beretta 25 per a les seues accions i viatja preferentment al volant d'un Aston Martin, equipat amb tota classe d'enginyers mortífers. Declaradament racista —llevat de l'amor, on les seues conquestes abracen totes les ètnies femenines—, ha estat casat una volta. Sobre la tomba de la seua dona farà inscriure un epitafi: Tenim tot el temps del món.

Un cap que s'anomena simplement «M» i una eterna i enamorada secretària, Miss Money Penny. Un proveïdor de gadgets, «Q», capaç de proporcionar-li els més sofisticats i mortals instruments, han acompanyat l'heroi, que ha salvat la humanitat disset voltes de les mans dels més sanguinaris criminals, encara que el seu enemic principal siga l'organització Spectra.

Ha lluitat en els cinc continents, per terra, mar i aire, escapant a les trampes tramades pels seus enemics, en forma de belles senyoretetes, que es redimiran finalment, pagant amb la mort l'intent criminal.

Impertorbable, la paraula compassió no entra en el seu vocabulari. Només davant l'assassinat al bany d'or de Shirley Easton, a *Goldfinger*, tindrà un breu gest d'humanitat.

Per al rodatge del primer Bond es barallaren els noms de Richard Burton, Peter Finch, James Mason; finalment, a través d'un concurs organitzat pel *Daily Express*, va resultar elegit Sean Connery. James Bond apòcrif ha estat David Niven, junt amb Peter Sellers i Woody Allen en *Casino Royale*, una paròdia fallida del gènere. □

cant l'inici del rodatge. Tanmateix, cap de les actrius que protagonitzaren les aventures posteriors no adquiriria la fama de la primera. Amb ella, Andress instaurava un nou tipus de vamp, atlèticament masculina, primitivament eròtica. Les *Bond-girls* desenvoluparien el seu look sense arribar a l'original. Fins a una Grace Jones (*Panorama para matar*) que posava un toc de «fashion» i ambigüitat a les heroïnes perverses de la saga.

Sean, Georges, Roger & Timothy

Sean Connery, un actor escocès de segona fila, gràcies a Bond, es convertia en una de les estrelles més cotitzades del món. Un «charme» tenebrós, unit a un *cocktail* de cinisme, elegància, fredor i violència, feren que la seua interpretació bondiana captivàs tota classe de públics. La identificació

Sean Connery i Ursula Andress, el començament de la saga.

Connery-Bond arribaria a convertir-se en una càrrega molesta per a l'actor, que, mentrestant, tractava de diversificar la seua carrera fins abandonar completament el personatge, del qual es va despedir amb el film *Diamantes para la eternidad*. Els anys vuitanta veurien el retorn del primitiu Bond —amb perruquí i faixa— en un títol tot ironia *Nunca digas nunca jamás*.

Amb l'abandó de Connery, els productors s'apressaren a buscar-ne un substitut en la figura d'un desconegut model australià, Georges Lanzeby. *Al servicio de su majestad británica* suposaria un fracàs comercial per a la sèrie i la fi de la carrera comercial de James Bond II. Roger Moore, un actor televisiu, famós per la seua interpretació del personatge «El Santo», es convertia en el nou Bond, més irònic, menys violent. *Vive y deja morir* marcaria el seu debut, al qual seguirien una sèrie de títols. Moore, cada volta més emmoixamat —al departament de *make up* havien de fer autèntics efectes especials— i amb uns *chiclos* in cescen-

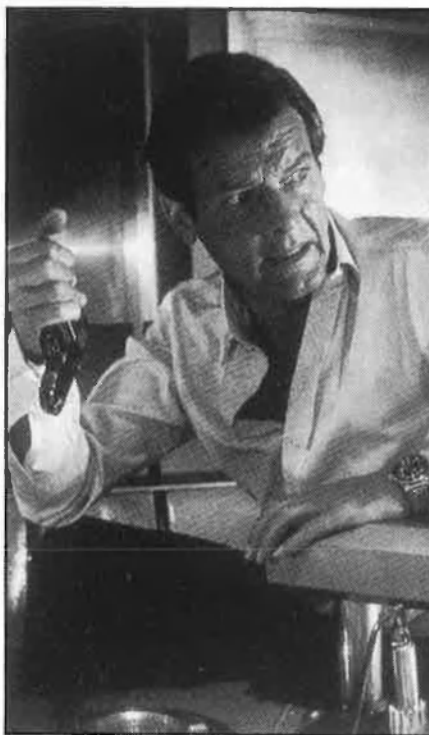

do optaria per abandonar també el personatge, després de gitar-se amb Grace Moore, un «acte heroic» impensable en els primers bonds.

Timothy Dalton, un actor gal·lès de quaranta anys i amb un *look* que recorda Sean Connery, és ara per ara l'últim Bond. El passat 29 de juny s'estrenava, amb la presència dels prínceps de Gal·les, *The Living Daylights*, un film que s'ha mantingut en *top-secret* i que assenyala l'inici d'una nova etapa per a l'espia que va nàixer en plena guerra freda. Un retorn a l'agent com a «executor de treballs bruts» i un to més intimista caracteritzaran el nou Bond.

La música és l'estrella

Música i títols de crèdit han estat uns dels trets més característics de la sèrie al llarg d'aquests vint-i-cinc anys. El famós tema Bond compost per Monty Norman en la banda sonora de *Dr. No* esdevindrà *leit-motiv* inseparable en la mitologia bondiana. *Desde Rusia con amor* marca la incorporació de John Barry, que donarà a la sèrie algunes de les bandes sonores més famoses. Barry serà l'autor, entre d'altres, de *Goldfinger*, *Operación trueno*, *Solo se vive dos veces*, *Diamantes para la eternidad*, *El hombre de la pistola de oro* i *Moonraker*. Una peça fonamental de la banda sonora ha estat la cançó acompanyant dels títols de crèdit. Segurament, de totes ha estat *Golfinger* el tema més popular, en la veu de la britànica Shirley Bassey, del qual es farien versions en tots els idiomes. Shirley Bassey seria també l'encarregada de cantar el tema principal de *Diamantes para la eterni-*

Roger Moore ironitzà el mite.

dad. Unes melodies amb el punt de dramatisme suficient.

Entre la nòmina de cantants que han intervingut hi ha noms tan diferents com Matt Monro (*Desde Rusia con amor*) o Tom Jones, una altra veu sumptuosa per a un altre tema que es convertiria en èxit mundial: *Thunderball*. Nancy Sinatra cantaria el tema central de *Solo se vive dos veces*, de ressonàncies nipones, mentre Louis Armstrong serviria de suport musical per al film *Al servicio de su majestad británica*, amb el tema «We have all the time in the world».

La banda sonora del film *Vive y deja morir* seria composta per George Martin. Un ex-Beatles, Paul McCartney, contribuïa a la sèrie creant el tema musical que donava títol al film. Rock and Bond. Anys més tard, un altre grup de roc, Duran-Duran, seria l'encarregat de compondre el tema estrella (*Panorama para matar*) que passaria sense pena ni glòria. Malgrat el fixatge d'estrelles del moment, no aconseguiria superar els grans temes musicals de la primera època, imprescindibles en qualsevol diccionari de l'agent 007.

El títols de crèdit de la filmografia bondiana sempre han estat un dels apartats més espectaculars. Petites obres mestres a les quals ha contribuït un nom fonamental del disseny gràfic: Maurice Binder. Des de l'exaltació pop de *Dr. No* al retorn a una «nova psicodèlia» en *Panorama para matar*, Binder ha sabut conferir als títols de crèdit de la sèrie un *look* propi, identificable, jugant amb un subtil erotisme —segurament allò més eròtic de les pel·lícules— i una perfecció tècnica molt acurada. En aquest any de jubileu bondià podria ser una bona idea fer un film amb tots els títols de la sèrie.

Misogin, sàdic, feixista, agent del capitalisme, han estat alguns dels atributs adjudicats a l'agent supervivent de l'Imperi Britànic, generador de tot un estil cinematogràfic, fins i tot d'anti-Bonds (*Ipocress*, *El espia que surgió del frío*). Heroi per excel·lència de la gran onada pop dels anys seixanta, objecte d'estudi per a barruts intel·lectuals, el mite acaba de complir els primers 25 anys. L'aventura continua. □

UMBERTO SABA
ERNESTO

VENÈCIES, 8

EDICIONS DE LA MAGRANA / EDICIONS 62

MALCOLM LOWRY
FERRY D'OCTUBRE
A GABRIOLA

VENÈCIES, 9

EDICIONS DE LA MAGRANA / EDICIONS 62

LEONARDO SCIASCIA
1912 + I

VENÈCIES, 10

EDICIONS DE LA MAGRANA / EDICIONS 62